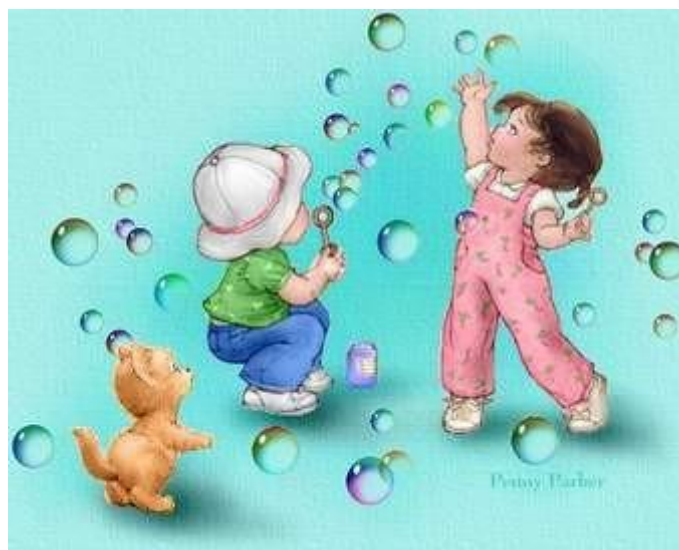


LOGOPEDĖS LAIMOS KAMPELIS (Facebook)

<https://www.facebook.com/groups/507324179952231/?fref=nf>

PATARIMAI TĖVELIAMS, KAIP LAVINTI VAIKO KALBĄ NAMUOSE



Bendrosios, smulkiosios motorikos, artikuliacijos aparato lavinimui

Pasiūlykite vaikui mėtyti kamuolį suplojant rankomis. Vaikas turi ne tik išmesti kamuolį aukštyn ir jį pagauti, bet ir spėti tame tarpe suploti delnais. Išmesti kamuolį reikia ir dešine, ir kaire ranka, po to mėtyti pakaitomis. Kitas etapas: du kartus dešine – vieną kartą kaire, ir atvirkščiai.

Naudinga paridenti mažą kamuoliuką tarp delnų, permetinėti jį iš vienos rankos į kitą ir atgal. Šie pratimai ne tik gerina judesių koordinaciją, bet ir masažuoja delniukus.

Uždėkite vaikui ant galvos knygelę ar lentelę – tegu pamėgina 30 sekundžių nejudant išlaikyti ją ant galvos. Tuomet paprašykite, kad pajudintų rankas, pasistiebtų, pastovėtų ant vienos kojos, pereitų per kambarį. Šie pratimai lavina pusiausvyrą.



Ant stalo padėkite 5 pieštukus. Tegu vaikas juo pasiima nuo stalo įvairiais būdais. Pirmąjį tegu paima laikydamas pieštuką iš abiejų galų didžiųjų pirštų galiukais. Antrąjį – abiem rodomaisiais pirštais ir taip toliau – iki mažųjų pirštukų. Jei vaikas su tuo puikiai susitvarkys, galite pakeisti pieštukus degtukais. Šis žaidimas stiprina raumenų tonusą, koordinaciją, ugdo judesių tikslumą, moko dirbti abiem rankytėm.

Parodykite vaikui koki nors judesį – tegu vaikas jį tiksliai pakartoja, po to tegu prijungia prie jūsų judesio savo (pavyzdžiui, sutrepsi koja). Tuomet jūs pakartokite abu judesius, pridurdami trečią naują judesį (linktelėjimą galva, ar pliaukštelėjimą delnais). Tegu vaikas pakartojęs judesius prideda ketvirtąjį. Šis pratimas gali virsti žaidimu: kas pirmas susipainios kartodamas judesius, tas ir pralaimės. Visas šias linksmybes reikėtų kartoti kuo dažniau, geriausia kasdien.



Patartina padėti vaikui lavinti smukiąją motoriką. Vaiką galime pratinti matematikos mokymuisi skirtame sąsiuvinyje apvedžioti langelius, dėti taškus ant linijų ir juos sujungti, perpiešti trafaretus, ornamentus, rašyti raidžių elementus.

Tėveliams, mokantiems vaiką pažinti raides, būtų tikslinga jį paskatinti rašyti piešimo būdu, t.y. kopijuoti spausdintines raides.

Vaikams, turintiems tarimo trūkumų, naudinga kasdien daryti liežuvio, lūpų mankštą.

Sekite vaiko kalbą. Netaisyklingai tariamus žodžius pakartokite patys, įpinkite juos į koki posakį, dainelę kartokite su mažyliu. Įtvirtinti kalbos garsus labai padeda skaičiuotės ir greitakalbės.

Kalbos lavinimo pratimai

Pasiūlykite savo atžalai sukurti pasaką apie pasirinktą daiktą. Pasakas galima kurti apie įvairiausius daiktus – batą, į kurį niekaip negali įlįsti koja, liežuvį, kuris gyvena savo namelyje (burnytėje), tuo pačiu galima atlikti ir artikuliacinio aparato lavinimo pratimus.

Pažaiskite žaidimą „Slaptasis agentas“, raskite žodžius, kurie prasideda kuria nors raide (pvz. M). Ieškokite žodžių ant etikečių, pastatų, ženklų, parduotuvių reklamų, maisto produktų, tiks bet kokie žodžiai kasdieninėje jūsų aplinkoje.



Leiskite vaikui pasirinkti raidę (pvz. S). Užrašykite raidę ant popieriaus lapelių ir padėkite lapelius ant daiktų, kurie prasideda S garsu (pvz. ant stalo, spintelės, sausainių). Pabandykite padėti lapelį ant daikto, kuris neprasideda garsu S, kad vaikas galėtų ištaisyti klaidą.

Kai skaitote savo vaikui, išsirinkite vieną žodį. Kiekvieną kartą išgirdęs šį žodį vaikas turi spragtelėti pirštais (pvz., spragtelėk pirštais, kai išgirsi žodį „ir“).

Sugalvokite žodį, kurį Jūsų vaikas žino ir duokite jam užuominų prašydami atspėti apie ką Jūs kalbate. Pvz.: Jis turi keturias kojas ir minkštą kailį. Mažesnis už šunį ir sako „miau“. Iš šių užuominų vaikas turi atspėti, kad sugalvojote žodį katė. Pasikeiskite vietomis, leiskite vaikui sugalvoti žodį ir užuominas apie jį.

Kai skaitote savo vaikui, užduokite klausimus, kurie mokytų vaiką „skaityti tarp eilučių“. Pavyzdžiui: Kaip tu manai, kodėl vaikas taip pasakė? Kaip tavo

manymu pasijuto vaikas, kai draugas leido jam žaisti kartu. Kaip jaustumėsi tu, jei tau taip nutiktų.

Pažaiskite seklį parduotuvėje, autobuse, vaikščiodami parke. Pabandykite paspėlioti, ką kiti žmonės daro, sako, jaučia. Paaiškinkite, kodėl taip manote. Pavyzdžiui: Aš manau, kad šis žmogus švęs gimtadienį, nes jis perka tortą ir balionus. Aš manau, kad šis vaikas yra laimingas, nes jis supasi sūpynėse ir šypsosi.



Perskaičius knygą ar peržiūrėjus filmą, padėkite vaikui susiformuoti savo nuomonę. Kuris veikėjas tau labiausiai patiko? Kodėl? Kuri pasakojimo vieta buvo įdomiausia? Ar tai buvo naudingas pasakojimas? Kodėl? Kalbėkitės apie mėgstamus ir nemėgstamus dalykus kasdien.

Pažaiskite daiktų slėpynes. Į nepermatomą maišelį įdėkite kokį nors daiktą (kankorėžį, akmenuką, saldainį ir pan.). Vienas iš vaikų įkiša ir pasakoja ką jaučia, bet neįvardija. Visi kiti bando atspėti.

Galite vieni kitiems užminti mįslę – apibūdinkite daiktą, o tegu vaikai atspėja. Pavyzdžiui: „saldūs, šalti, aromatingi, gaivinantys, labai mėgstami vaikų. Kas? Oranžinė, pailga, sultinga, auganti darže, mėgstama vaikų ir kiškių. Kas? Pasiūlykite vaikams sukurti savo mįsles.



Sakyk priešingai. Šis žaidimas labai lavina vaiko žodyną, mąstymą, mažylis mokosi būti įžvalgas (aukštai-žemai, toli-arti, juokiasi-verkia...). Galima palyginti kai kurių daiktų priešingas savybes: platus kelias – siauras takelis, sunkus akmuo – lengva plunksna ir t. t.

Mokant skaičiuoti nereikėtų apsiriboti tik skaičiavimo iš eilės (pvz. nuo 0 iki 10) mokymu. Labai svarbu mokinti nesudėtingų aritmetinių veiksmų (pvz. Kiek matai mašinų, kiek liks kai viena nuvažiuos?).

Dar vienas žaidimas, kurio tikslas – išsiaiškinti, ar vaikas sugeba sugrupuoti objektus. Pasiūlykite sugrupuoti kortelėse pavaizduotus objektus. Pvz.: batai, basutės, šlepetės, botai – tai avalynė; obuolys, kriaušė, apelsinas, bananas – tai vaisiai; šuo, katė, arklys, karvė – tai naminiai gyvūnai ir t. t.

Kalbėkitės su savo vaiku. Paklauskite, kaip praėjo jo diena, ką jis šiandien matė, girdėjo ragavo, lietė, uostė. Kas jam patiko, o kas nepatiko?

Raskite laiko kiekvieną dieną po 20 min. vaikams garsiai paskaityti kokį nors tekstą – žinoma, geriausiai tinka pasakėlė. Tokiu būdu lavėja vaiko girdimasis suvokimas, vaizduotė.

